

OPIS DOBREJ PRAKTYKI

1. Dane dotyczące gminy/powiatu

nazwa inicjatywy	Młodzieżowe debaty obywatelskie
nazwa gminy/powiatu	Miasto Słupsk
dokładny adres	ul. Plac Zwycięstwa 3, 76-200 Słupsk
województwo	pomorskie
telefon	59 842 42 20
adres strony internetowej	http://www.slupsk.pl/
faks	59 842 35 83
adres e-mail	urząd@um.slupsk.pl , prezydent@um.slupsk.pl

2. Rodzaj(e) podjętych działań (zaznacz):

- kształtowanie efektywnych systemów konsultacji społecznych i udziału obywateli w formułowaniu strategii rozwoju i prowadzenia polityki lokalnej lub regionalnej;
- wprowadzanie nowatorskich form demokracji lokalnej;
- rozwijanie systemów kontroli i komunikacji społecznej, ze szczególnym podkreśleniem przejrzystości procesów decyzyjnych władz gminy lub powiatu;
- oryginalne formy aktywizacji działalności obywatelskich i współpracy z organizacjami pozarządowymi;
- formy działalności z podmiotami gospodarczymi i ich samorządami na rzecz wspólnoty obywatelskiej i lokalnego rozwoju;
- działania na rzecz wychowania obywatelskiego, w tym pozaszkolne inicjatywy edukacyjne, działania na rzecz młodych mieszkańców gminy lub powiatu;
- decentralizację realizacji zadań publicznych, drogą przekazywania jej organizacjom obywatelskim lub jednostkom bliższym obywateli;
- inne.....
.....

3. Przedmiot działalności

Słupska ksiąźnica od lat podejmuje ambitne zadania w zakresie edukacji obywatelskiej młodzieży. Jest prekursorem i głównym organizatorem debat obywatelskich, w których rolę wiodącą pełnią młodzi ludzie. Debaty przygotowywane są przy wsparciu wielu środowisk społecznych, a ich istotą jest wypracowanie modelu partnerstwa i wzajemnego poszanowania wartości. W trakcie spotkania młodzież uczy się dialogu społecznego, podnoszenia argumentów, osiągania kompromisu, wreszcie konstruktywnego myślenia.

4. Opis działań

Jedną z form edukacji pozaszkolnej/nieformalnej jest organizowanie przez MBP młodzieżowych debat obywatelskich ph. „Samorządowa kawa na ławę”. Spotkania te mają charakter paneli dyskusyjnych o tematyce obywatelskiej, których podstawowym założeniem jest zwiększenie świadomości obywatelskiej słupskiej młodzieży, poznanie narzędzi demokracji i sposobów wykorzystania ich na gruncie samorządowym.

Pomysł organizacji młodzieżowych debat obywatelskich zrodził się jako odpowiedź na postawę społeczną mieszkańców naszego miast. Wiele osób dostrzegało potrzebę zmian, ale niewielu chciało je wprowadzać, angażować się w życie społeczne, podejmować odpowiedzialność za siebie i innych. Założyliśmy, że najlepszym sposobem na odwrócenie tego stanu rzeczy będzie praca u podstaw, czyli wykształcenie postaw obywatelskich w młodych ludziach. Chcielibyśmy, aby nasza młodzież nauczyła się udziału w dialogu społecznym, by zabierała głos w sprawach dotyczącym różnych aspektów życia. Musimy ją do tego przekonać, zachęcić, nauczyć konstruktywnie krytykować. W ten sposób wychowamy pełnoprawnych odpowiedzialnych obywateli, kreujących własne myślenie i liczących się z potrzebami i decyzjami innych.

Głównymi organizatorami debat są: Miejska Biblioteka Publiczna, Katedra Socjologii i Pracy Socjalnej Akademii Pomorskiej oraz Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Słupsku. Przy współpracy: Centrum Inicjatyw Obywatelskich, Akademii Pomorskiej, Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich Okręg Pomorski i Oddział Słupski, Związku Literatów Polskich Oddział Słupski, Stowarzyszenia Młodzi Demokraci Koło „Dwumiaasto Słupsk - Ustka”, Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana” Oddział Słupsk, Politechniki Koszalińskiej oraz osób prywatnych. Partnerami z ramienia lokalnych mediów są Radio Koszalin Redakcja Słupsk oraz TV Słupsk w sieci Vectra. Partnerzy zmieniają się w zależności od tematyki spotkań. Od listopada 2009 r. do końca 2014 r. odbyły się następujące debaty:

- „Młodzi ludzie na rynku pracy”
- „Młodzi ludzie na rynku studiów”
- „Młodzież na rynku studiów”
- „Społeczeństwo obywatelskie w XXI wieku”
- „Czy młodzi nauczyciele przygotowani są do pracy w szkole?”
- „Czytanie - przyjemność, czy przykry obowiązek?”
- „Czy przesłanie do młodzieży w nauczaniu Jana Pawła II jest nadal aktualne?”

- „Czy w XXI wieku potrzebne jest sumienie i czy tylko wierzącym?”
- „Wspólnotowość w Europie”
- „Polska literatura współczesna w Europie”
- „Święto Wolności”
- „Tożsamość jest matką społeczeństwa”
- „Uznanie międzynarodowe państwa: casus Kosowa i Naddniestrza”

Do udziału w debacie zapraszani są studenci i uczniowie szkół ponadgimnazjalnych ze Słupska i regionu, „eksperti” - przedstawiciele instytucji, organizacji pozarządowych, związków wyznaniowych, reprezentanci określonych środowisk czy grup społecznych itp. Debata prowadzona jest przez moderatora, który dba, by poruszone zostały wszystkie aspekty problemu.

5. Uzyskane efekty

Pojęcie „debaty obywatelskiej” jest powszechne w naszym kraju od ponad dwudziestu lat.

Debaty społeczne są ważnym elementem demokracji, narzędziem do tworzenia państwa obywatelskiego, w którym obywatele decydują o najważniejszych sprawach.

Chociaż coraz więcej osób angażuje się w działalność organizacji społecznych i grup nieformalnych – w systemie edukacji brakuje elementów, które dają wsparcie młodym ludziom, ucząc ich wyrażania siebie w działaniu, motywacji, współpracy z innymi, aby w przyszłości to oni brali odpowiedzialność za siebie i innych.

Edukacja nieformalna jest istotnym dopełnieniem systemu edukacji formalnej, bardzo użyteczną i dostępną dla każdego i w każdym wieku formą kształcenia. Debaty obywatelskie odbywające się w słupskiej bibliotece cieszą się dużym zainteresowaniem młodzieży, daje nam to obraz jak wielkie jest zapotrzebowanie na takie inicjatywy. Młodzież chętnie słucha argumentów różnych stron i sama podejmuje dyskusję. Często ścierają się różne poglądy, ale jest to starcie pokojowe i z poszanowaniem wszystkich stanowisk.

Trudno jest podać wymierne efekty naszych działań. Umiejętność dyskusji, poszanowania opinii innych osób, tolerancja, walka z wykluczeniem społecznym, walka z uprzedzeniami i wyzbycie się negatywnych emocji w kontakcie z osobami o odmiennym zdaniu, to nasze cele. Z relacji młodzieży uczestniczących w debatach wiemy, że są one osiągalne.

Jednym z efektów edukacji obywatelskiej w naszym mieście jest powołanie Młodzieżowej Rady Miasta Słupska z pośród uczniów słupskich szkół ponadgimnazjalnych. Do zadań słupskiej MRM należy opiniowanie projektów uchwał Rady Miejskiej w Słupsku dotyczących spraw młodzieży, reprezentowanie interesów młodzieży w organizacjach i instytucjach, do których należy Miasto Słupsk oraz wydawanie opinii na wnioski dotyczące polityki młodzieżowej miasta.

Jesteśmy przekonani, że debaty organizowane w MBP w znaczący sposób przyczyniły się do zainteresowania się młodzieży sprawami obywatelskimi i do jej udziału w Młodzieżowej Radzie Miasta.

Oprócz wymienionych w pkt. 5 instytucji i organizacji pozarządowych, w realizację zadania włączają się osoby prywatne zainteresowane rozwojem demokracji i działań obywatelskich.

Bardzo wymiernym efektem naszej działalności było zorganizowanie w Słupsku w dniu 4 czerwca 2014 r. „Święta Wolności”, w którego organizację włączyły się stowarzyszenia, organizacje, instytucje publiczne, szkoły i osoby prywatne.

6. Oszacowanie nakładów poniesionych na organizację i realizację projektu

Organizacja debat nie wiązała się z żadnymi dodatkowymi kosztami dla Biblioteki. Wszystkie spotkania odbywały się w pomieszczeniach Miejskiej Biblioteki Publicznej w Słupsku, w godzinach pracy bibliotekarzy. Organizacją spotkań zajmowali się kompleksowo pracownicy Działu Informacji i Promocji Biblioteki, bibliotekarki z poszczególnych filii oraz wolontariusze. Podczas realizacji zadania wspieraliśmy się również pracą przedstawicieli organizacji pozarządowych i partnerami w konkretnym zadaniu. W trakcie spotkań korzystaliśmy ze sprzętu własnego lub użyczonego od współorganizatora spotkania.

7. Czy napotkali Państwo trudności, z którymi należało się zmierzyć, aby zrealizować projekt?

Jedynym problemem przy organizacji debat młodzieżowych było ustalenie dogodnego dla wszystkich uczestników terminu spotkania. Zależało nam, by debaty odbywały się w Bibliotece (biblioteka główna lub jej filie), gdyż nie generowało to kosztów wynajęcia sali. Jednak ze względu na innych użytkowników chcących skorzystać z zasobów czytelnicy, gdzie organizowane są spotkania, ograniczeni byliśmy czasowo: debaty w bibliotece głównej odbywały się w godzinach rannych między 9.00 a 11.00.

8. Zalecenia dla innych jednostek samorządu terytorialnego zainteresowanych wdrożeniem projektu

Przystępując do organizacji debat młodzieżowych pierwszym i bardzo ważnym krokiem jest przeprowadzenie rozeznania tzw. diagnozy zapotrzebowania. Bo, że młodzież ma potrzebę dyskusji – nie ulega wątpliwości. Warto jednak dowiedzieć się najpierw na jakie tematy chcą rozmawiać, co ich interesuje, jakie mają problemy.